

Briuselis, 2020 05 05
COM(2020) 178 final/2

2020/0069 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects COM(2020) 178 final of 29.04.2020.

Concerns all language versions except the original version (English).

Withdrawal of the marking.

The text shall read as follows :

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

**kuriuo dėl COVID-19 pandemijos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos
reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekimo paslaugų teikimo Bendrijoje
bendrujų taisyklių**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Dėl su COVID-19 pandemija susijusio staigaus paklausos sumažėjimo ir viruso plitimui suvaldyti priimtų viešųjų priemonių ekonomika patiria didelį nuosmukį. Dideli neigiami pandemijos padariniai juntami Europos Sąjungoje ir visame pasaulyje. Padarinių sunkumas priklausys tiek nuo COVID-19 pandemijos trukmės, tiek nuo Europos ir nacionaliniu lygmenimis taikomų pagalbos ir atkūrimo priemonių. Konkrečiai pandemija daro precedento neturintį poveikį aviacijos sektoriui. Jei aviacijos sektoriuje nebus išspręsta likvidumo krizė, per kelis mėnesius gali kilti nemokumo problemų.

Aviacijos sektorius yra strategiškai svarbus Europos Sąjungai, įnešantis didžiulį indėlį į visą ES ekonomiką ir užimtumą. Pavyzdžiui, 2016 m. aviacijos sektorius užtikrino 9,4 mln. ES darbo vietų ir daugiau kaip 624 mlrd. EUR prisidėjo prie ES BVP. Tačiau aviacija taip pat svarbi ir MVĮ klestėjimui bei turizmui¹. Kiekvienas aviacijos sektoriuje išleistas euras į ekonomiką pritraukia dar tris eurus, o kiekviena aviacijos sektoriuje sukurta nauja darbo vieta prisideda prie trijų naujų darbo vietų kituose sektoriuose².

Turint omeny svarų aviacijos sektoriaus indėlį į ekonomikos augimą ir užimtumą, COVID-19 pandemijos poveikis šiam sektoriui gali turėti toli siekiančių ir ilgai juntamų pasekmių ES ekonomikai, taip pat susisiekimui, prekybai, kelionių įperkamumui ir pasirinkimui.

Sumažėjusi paklausa, uždarytos sienos ir laikinai apribotas susisiekimas oro transportu ES viduje bei tarp ES ir didelių tarptautinių rinkų gali dar gerokai sumažinti keleivių keliones oro transportu. Balandžio mėn. pradžioje skrydžių Europos aviacijos tinkle sumažėjo daugiau kaip 90 proc., palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019 m.³. Vertinant vien tik skrydžius ES viduje, kovo mėn. atšaukta maždaug 4,5 mln. daugiau bilietų, nei užsakyta naujų⁴. Prognozuojama, kad kelionių paklausa per visus 2020 m. bus 35–46 proc. mažesnė nei 2019 m.⁵.

Siekiant sumažinti šios pandemijos poveikį, būtinas plataus užmojo ir suderintas politinis atsakas. Kadangi aviacijos indėlis į bendrus ES ekonominės veiklos rezultatus ir jos reikšmė pasaulyje tokie dideli, labai svarbu, kad ES imtųsi veiksmų ES aviacijos sektoriui remti. Šiuo reglamentu ketinama laikinai pakeisti keletą galiojančių su aviacija susijusių teisės aktų nuostatų, kad Komisijai ir nacionalinėms valdžios institucijoms būtų lengviau šalinti tam tikrus neigiamus COVID-19 pandemijos padarinius ir krizės laikotarpiu švelninti poveikį aviacijos sektoriui. Šios laikinosios priemonės yra: 1) oro vežėjų licencijų išdavimo taisyklių kilus finansinių problemų dėl COVID-19 pandemijos pakeitimas, 2) supaprastinta naudojimosi skrydžių teisėmis apribojimų nustatymo procedūra, 3) leidimas veiksmingiau sudaryti antžeminių paslaugų sutartis ir 4) leidimas pratęsti antžeminių paslaugų sutartis iki 2021 m. gruodžio 31 d.

¹ Šaltinis: ATAG. „Tarpvalstybinė aviacijos nauda“ (*Aviation benefits beyond borders*), 2018 m.

² Šaltinis: ACI.

³ Šaltinis: Eurokontrolė.

⁴ Šaltinis: Pasaulinės platinimo sistemos (*Global Distribution Systems*).

⁵ Šaltinis: ACI/IATA.

1.1. Reglamente (EB) Nr. 1008/2008⁶ nustatytų oro vežėjų licencijų išdavimo taisyklių pakeitimas

Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 valstybės narės privalo sustabdyti arba atšaukti bet kurio oro vežėjo, kuris per ateinančius dvylika mėnesių gali nesugebėti vykdyti savo esamų arba galimų finansinių įsipareigojimų, licenciją oro susisiekimui vykdyti. Kita vertus, valdžios institucijos tokioms oro transporto bendrovėms gali išduoti laikiną licenciją. Laikina licencija skirta tam, kad oro transporto bendrovė galėtų restruktūrizuotis ir toliau vykdyti savo veiklą, jei nekyla pavojus saugai. Vis dėlto patirtis rodo, kad tokia licencija siunčia labai neigiamą signalą rinkai apie oro transporto bendrovės gebėjimą išsilaikyti, o tai savo ruožtu didina jos finansines problemas, visų pirma susijusias su grynųjų pinigų srautais. Gali būti, kad daugelis iki krizės finansinių sunkumų neturėjusių oro transporto bendrovių atsidurs tokioje padėtyje, kai dėl jų likvidumo problemų bus teisiškai būtina sustabdyti jų licenciją oro susisiekimui vykdyti, ją atšaukti arba pakeisti laikina licencija. Dabartinės krizės sąlygomis tai gali sukurti nereikalingą administracinę naštą be aiškos ekonominės naudos ar naudos saugai.

Todėl siūloma šį oficialų įpareigojimą valstybėms narėms laikinai sustabdyti, jei nekyla pavojus saugai, kartu išlaikant jų pareigą stebėti savo vežėjų finansinį pajėgumą, siekiant apsaugoti keleivius nuo nepateisinamo pavojaus saugai ir saugos institucijoms teikti atitinkamą informaciją.

1.2. Reglamente (EB) Nr. 1008/2008 nustatytų nepaprastosios padėties priemonių taisyklių pakeitimas

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 21 straipsnį valstybė narė gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiems nustatyti sąlygas, kad spręstų netikėtai iškilusius trumpalaikius nesklandumus, kilusius susiklosčius nenumatytoms ir neišvengiamoms aplinkybėms. Siekiant užtikrinti, kad imantis tokių veiksmų būtų paisoma proporcingumo bei skaidrumo principų ir objektyvių bei nediskriminacinių kriterijų, Komisija ir kitos valstybės narės turėtų būti nedelsiant informuojamos apie tokius veiksmus ir pateikiamas tinkamas jų pagrindimas. Be to, jei problemos, dėl kurių prireikė šių priemonių, trunka ilgiau nei 14 dienų, tai valstybė narė apie tai turi atitinkamai informuoti Komisiją ir kitas valstybes nares ir, gavusi Komisijos sutikimą, gali pratęsti priemonės taikymo terminą tolesniems ne ilgesniems nei 14 dienų laikotarpiams.

Komisijos sutikimas dėl antrojo 14 dienų laikotarpio ir iš esmės kiekvieno paskesnio 14 dienų laikotarpio suteikiamas Komisijos sprendimu. Ši nuostata parengta siekiant reaguoti į trumpalaikes situacijas, tačiau patirtis jau parodė, kad ji netinkama COVID-19 pandemijos, kuri greičiausiai truks keletą mėnesių, atveju, nes Komisijai ir valstybėms narėms teks nereikalinga administracinė našta. 21 straipsnis, kuris taikomas „trumpalaikiams nesklandumams“, akivaizdžiai nepritaikytas dabartinei krizei.

Todėl būtina laikinai nukrypti nuo 21 straipsnyje nustatytų procedūrinių reikalavimų. Nukrypti leidžiančioje nuostatoje paaiškinama, kad valstybė narė gali laikinai taikyti pagrįstą ir proporcingą nepaprastosios padėties priemonę ilgiau kaip 14 dienų, tačiau tik tiek, kiek trunka su COVID-19 pandemija aiškiai susijęs pavojus visuomenės sveikatai. Bet kurios susijusios valstybės narės (-ių) prašymu arba savo iniciatyva Komisija gali sustabdyti šios priemonės taikymą, jei ji neatitinka 21 straipsnio 1 dalies reikalavimų arba kitaip prieštarauja Sąjungos teisei. Šiuo tikslu valstybės narės privalo informuoti Komisiją apie savo nepaprastosios padėties priemonių trukmės ir taikymo srities pokyčius.

⁶ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisiekinimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (nauja redakcija), OL L 293, 2008 10 31, p. 3.

1.3. Laikotarpio, kuriuo antžeminių paslaugų teikėjai gali vykdyti veiklą Sąjungos oro uostuose pagal Direktyvą 96/67/EB⁷, pratęsimas

Siekiant spręsti šią staigaus beprecedenčio masto veiklos sumažėjimo problemą ir padėti antžeminių paslaugų bendrovėms gauti išteklių, reikalingų jų pastoviosioms išlaidoms, kurios 2020 m. kovo mėn. gerokai viršijo jų pajamas, padengti trumpuoju laikotarpiu, kai kurios valstybės narės teikia garantijas paskoloms, kurių bendrovės gali prašyti iš bankų būtiniausiai likvidumo bazei atkurti.

Tačiau bendrovėms suteikiamoms banko paskolų garantijoms taikomi keli kriterijai, kuriais siekiama įvertinti paskolos prašančios bendrovės tvarumą. Vis dėlto antžeminių paslaugų rinkoje veikiančių bendrovių veiklos pobūdis lemia tai, kad daliai jų (ar daliai jų veiklos) taikoma veiklos tvarka, kuria neužtikrinamas tvarumas, nes pagal Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalies d punktą jos pasirenkamos ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui.

Bankrotai pakenktų visam sektoriui (oro uostams ir oro transporto bendrovėms), nes trumpuoju ir vidutinės trukmės laikotarpiu būtų apribota konkurencija ir atsirastų antžeminių paslaugų teikimo sutrikimų, o tai taip pat galėtų turėti įtakos atsigavimui. Todėl, siekiant antžeminių paslaugų teikėjų kreditoriams suteikti reikiamą garantiją, kuri leistų jiems suteikti paskolas, leidžiančias išvengti galimo antžeminių paslaugų teikėjų bankroto, siūlomame reglamente numatyta, kad, nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalies d punkto, pagal Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalyje nustatytą procedūrą pasirinktų teikėjų sutartys, kurių galiojimas baigiasi laikotarpiu nuo šio reglamento įsigaliojimo dienos iki 2020 m. gruodžio 31 d., gali būti pratęstos iki 2021 m. gruodžio 31 d. Šis pratęsimas suteiktų pakankamą garantiją antžeminių paslaugų teikėjų kreditoriams. Be to, dėl krizės antžeminės paslaugos gali būti nebepeilingos ir kai kurioms valdančiosioms institucijoms tokias paslaugas gali tekti pirkti. Būtina priminti, kad tokiomis aplinkybėmis taikoma Direktyva 2014/25/ES⁸.

1.4. Skubios antžeminių paslaugų teikėjų pasirinkimo procedūros COVID-19 krizės laikotarpiu įvedimas

Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalies e punkte nustatyta, kad jeigu antžeminių paslaugų teikėjas savo veiklą nutraukia iki to laikotarpio, kuriam jis buvo pasirinktas, pabaigos, tas paslaugų teikėjas pakeičiamas taikant 11 straipsnio 1 dalyje nustatytą tvarką.

Gali taip atsitikti, kad COVID-19 pandemijos aplinkybėmis oro uostuose, kuriuose antžeminių paslaugų teikėjų skaičius ribojamas pagal Direktyvos 96/67/EB 6 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnį, vienas iš paslaugų teikėjų bankrutuos, ir šį žlugusį paslaugų teikėją reikės greitai pakeisti. 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad oro uosto valdančioji institucija gali pati teikti antžemines paslaugas nedalyvaudama konkurse. Tačiau jos gali būti teikiamos tik laikotarpiu, kurio reikia naujam konkursui organizuoti, ir mažai tikėtina, kad antžeminių paslaugų dar neteikiantys oro uostai galėtų tas paslaugas pradėti teikti taip greitai. Tas pats apribojimas taikomas oro transporto bendrovių, kurios atitinkamame oro uoste nevykdo didelės veiklos, saviteikiai.

Todėl, atsižvelgiant į COVID-19 pandemiją ir nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB, jei COVID-19 pandemijos laikotarpiu vienas ar keli antžeminių paslaugų teikėjai oro uoste

⁷ 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką, OL L 272, 1996 10 15, p. 36.

⁸ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB, OL L 94, 2014 3 28, p. 243.

žlunga dėl priežasčių, tiesiogiai susijusių su jos poveikiu, siūlomomis laikinomis nuostatomis oro uostą valdančiai institucijai leidžiama ne ilgesniam kaip šešerių mėnesių laikotarpiui tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją neorganizuojant atrankos procedūros pagal 11 straipsnio 1 dalį.

Pakeitimais Komisijai taip pat suteikiama galimybė atitinkamus susijusius laikotarpius pratęsti deleguotuoju aktu, kuris gali būti priimtas skubos tvarka.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

2.1. Teisinis pagrindas

Ši iniciatyva grindžiama Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 100 straipsnio 2 dalimi. Remiantis ta nuostata galima priimti visas reikiamas oro transporto srities nuostatas ir ja jau buvo remiamasi priimant Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 ir Direktyvą 96/67/EB.

2.2. Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pasiūlyme numatytų tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti dėl toliau nurodytų priežasčių. Jeigu tenkinamos Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 1 dalies antro sakinio sąlygos, pagal tą reglamentą valstybėms narėms neleidiama palikti licencijos oro susisiekimui vykdyti galioti jos nesustabdžius ar neatšaukus arba vietoj jos neišdavus laikinos licencijos. Ši sąlyga taikoma nepriklausomai nuo tokių aplinkybių kaip COVID-19 pandemija ir net ir tais atvejais, kai likvidumo problemos yra tik laikino pobūdžio. Kalbant apie eismo apribojimus, reglamente leidžiama taikyti priemones, kurių trukmė viršija 14 dienų, tik gavus Komisijos sutikimą dėl kiekvieno atitinkamo laikotarpio. Direktyva 96/67/EB neleidiama skubos tvarka pakeisti žlugusių antžeminių paslaugų teikėjų arba pratęsti laikotarpio, kuriuo antžeminių paslaugų teikėjai gali vykdyti veiklą. Šiuos tikslus galima pasiekti tik į Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 įtraukus naujas laikinas nuostatas, kuriomis nustatoma nuo Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio nukrypti leidžianti nuostata.

2.3. Proporcingumo principas

Siekiant užtikrinti Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 ir Direktyvos 96/67/EB veikimą, pasiūlymu nevirsijama to, kas būtina tikslui – sumažinti dabartinės COVID-19 pandemijos poveikį – pasiekti. Todėl siūloma priemonė yra proporcinga, be kita ko dėl ribotos siūlomų laikinųjų priemonių trukmės.

2.4. Priemonės pasirinkimas

Kad būtų pasiektas teisinės priemonės tikslas, ji turi būti taikoma tiesiogiai ir visuotinai. Todėl tinkama teisinė priemonė yra reglamentas.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

3.1. Galiojančių teisės aktų ex post vertinimas / tinkamumo patikrinimas

Imtis šios skubios priemonės paskatino COVID-19 pandemija.

3.2. Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Atsižvelgiant į klausimo sprendimo skubumą, oficialių konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis surengta nebuvo. Tačiau valstybių narių institucijos ir suinteresuotosios šalys paragino

Komisiją priimti pasiūlymą dėl atitinkamų priemonių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 ir dėl antžeminių paslaugų teikimo Sąjungos oro uostuose pagal Direktyvą 93/67/EB.

3.3. Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Kaip paaiškinta, dėl klausimo sprendimo skubumo surinkti tinkamų ekspertinių žinių nebuvo galima. Tačiau Komisija rėmėsi patirtimi, įgyta palaikant ryšius su valstybėmis narėmis bei aviacijos sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis ir konsultavosi su ekspertais.

3.4. Poveikio vertinimas

Atsižvelgiant į klausimo sprendimo skubumą, poveikio vertinimo atlikta nebuvo.

3.5. Pagrindinės teisės

Netaikoma.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Netaikoma.

5. KITI ELEMENTAI

5.1. Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Į priemonę neįtraukta jokios specialios stebėjimo ar ataskaitų teikimų tvarkos, tačiau Komisija turėtų būti įpareigota stebėti COVID-19 pandemijos raidą bei jos poveikį oro transportui ir prireikus turėtų būti įgaliota priimti deleguotąjį aktą, kuriuo pratęsimi su priemone susiję laikotarpiai.

5.2. Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pasiūlymą sudaro keturi elementai:

- (1) į Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnį įtraukus naujas 1a, 1b ir 1c dalis, valstybė narė, atlikdama vertinimą nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., galės nesustabdyti arba neatšaukti oro vežėjui išduotos licencijos oro susisiekimui vykdyti net ir tuo atveju, jei jai nebus įrodyta, kad Bendrijos oro vežėjas gali įvykdyti savo esamus ir galimus įsipareigojimus 12 mėnesių laikotarpiu, jei nekyla pavojus saugai ir jei yra reali galimybė per 12 mėnesių atlikti tinkamą finansinį pertvarkymą. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija deleguotuoju aktu, kuris gali būti priimtas pagal skubos procedūrą, šį laikotarpį gali pratęsti;
- (2) į Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008 įtraukus naują 21a straipsnį, nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. valstybės narės konkrečiomis sąlygomis gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiems nustatyti sąlygas, jei tokių veiksmų būtina imtis siekiant stabdyti COVID-19 pandemiją. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija deleguotuoju aktu, kuris gali būti priimtas pagal skubos procedūrą, šį laikotarpį gali pratęsti;
- (3) nauju 24a straipsniu, sudarančiu naują Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 IVa skyrių, leidžiama, nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB, oro uostus valdančioms institucijoms pratęsti antžeminių paslaugų teikėjų sutartis iki 2021 m. gruodžio 31 d. Juo taip pat leidžiama oro uostą valdančiai institucijai tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją ne ilgesniam kaip šešerių mėnesių laikotarpiui. Tinkamai pagrįstais atvejais Komisija deleguotuoju aktu, kuris gali būti priimtas pagal skubos procedūrą,

ši laikotarpį gali pratęsti. Šis Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 taikymo srities pakeitimas pateikiamas 1 straipsnio 1 dalies pakeitime;

- (4) naujais Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 25a ir 25b straipsniais nustatoma deleguotųjų aktų, nurodytų siūlomoje Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 1b dalyje, 21a straipsnio 4 dalyje ir 24a straipsnio 3 dalyje, priėmimo procedūra.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**kuriuo dėl COVID-19 pandemijos iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisieikimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 100 straipsnio 2 dalį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁹,
 atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁰,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) dėl COVID-19 pandemijos smarkiai sumažėjo oro eismas, nes labai sumenko paklausa ir valstybės narės ir trečiosios šalys pandemijai suvaldyti ėmėsi tiesioginių priemonių, kaip antai uždaryti sienas ir uždrausti oro eismą;
- (2) iš ES tinklo valdytojo – Europos saugios oro navigacijos organizacijos (Eurokontrolės) – paskelbtų duomenų matyti, kad 2020 m. kovo mėn. pabaigoje oro eismas Europos regione sumažėjo maždaug 90 proc., palyginti su 2019 m. kovo mėn. Oro vežėjai praneša apie labai sumažėjusį išankstinių rezervacijų skaičių ir dėl pandemijos atšaukia daug 2019–2020 m. žiemos ir 2020 m. vasaros laikotarpiams, kuriems sudaromi tvarkaraščiai, numatytų skrydžių. Dėl staigaus paklausos sumažėjimo ir beprecedenčio atšauktų skrydžių skaičiaus oro vežėjams kilo didžiulė likvidumo problema, tiesiogiai susijusi su COVID-19 pandemija;
- (3) Sąjungos oro vežėjai, prieš COVID-19 pandemiją neturėję finansinių sunkumų, turi likvidumo problemų, dėl kurių gali būti sustabdytas jų licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimas, ji gali būti atšaukta ar pakeista laikina licencija nesant struktūrinės ekonominės būtinybės. Laikinos licencijos išdavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1008/2008¹¹ 9 straipsnio 1 dalį galėtų būti neigiamas signalas rinkai apie oro transporto bendrovės pajėgumą išsilaikyti, o tai savo ruožtu pasunkintų jos konjunktūrines finansines problemas. Taigi, remiantis 2020 m. kovo mėn. – 2020 m. gruodžio 31 d. atliksimu rizikos įvertinimu, tikslinga tokių veiklos

⁹ OL C, , p. .

¹⁰ OL C, , p. .

¹¹ 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 dėl oro susisieikimo paslaugų teikimo Bendrijoje bendrųjų taisyklių (OL L 293, 2008 10 31, p. 3).

vykdytojų licencijų oro susisiekimui vykdyti galiojimo nesustabdyti ar jų neatšaukti, jei nekyla pavojus saugai ir jei galima realiai numatyti, kad per 12 mėnesių įmanoma atlikti pakankamą finansinį pertvarkymą. Pasibaigus šiam 12 mėnesių laikotarpiui Sąjungos oro vežėjui turėtų būti taikoma Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 1 dalyje nustatyta procedūra. Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 9 straipsnio 2 dalyje nustatyta pareiga informuoti Komisiją taip pat turėtų būti taikoma ir sprendimų nesustabdyti licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jos neatšaukti atveju;

- (4) be nepaprastosios padėties priemonių, kurios pagal Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 21 straipsnį galėtų būti taikomos spręsti trumpalaikiams nesklandumams, netikėtai kilusiems susiklosčius nenumatytoms ir neišvengiamoms aplinkybėms, valstybės narės turėtų galėti atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiems nustatyti sąlygas ir siekdamas spręsti COVID-19 pandemijos sukeltas problemas, kurios gali trukti ilgesnį laiką, remiantis Reglamento (EB) Nr. 1008/2008 21 straipsniu, imantis nepaprastosios padėties priemonių kovai su COVID-19 pandemija, turėtų būti paisoma proporcingumo ir skaidrumo principų ir jos turėtų būti pagrįstos objektyviais ir nediskriminaciniais kriterijais;
- (5) oro uostai, kuriuose antžeminių paslaugų teikėjų skaičius yra ribojamas pagal Tarybos direktyvos 96/67/EB¹² 6 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnį, teikėjus galima rinktis ne ilgesniam kaip septynerių metų laikotarpiui. Dėl šios priežasties tokie teikėjai, laikotarpiui artėjant prie pabaigos, turi sunkumų gauti finansavimą. Todėl tas laikotarpis turėtų būti pratęstas;
- (6) dėl COVID-19 pandemijos oro uostuose, kuriuose antžeminių paslaugų teikėjų skaičius yra ribojamas, vienas ar daugiau teikėjų gali nustoti teikti savo paslaugas anksčiau, nei Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka bus pasirinktas naujas paslaugų teikėjas. Tokiomis aplinkybėmis tikslinga, kad oro uostą valdanti institucija galėtų tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją, kuris paslaugas teiktų ne ilgiau kaip šešis mėnesius. Jeigu dėl COVID-19 pandemijos oro uostą valdančiai institucijai prireikia nusipirkti antžeminių paslaugų ir ji yra perkantysis subjektas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/25/ES¹³ 4 straipsnį, ji turi laikytis Direktyvos 2014/25/ES;
- (7) tolesnę COVID-19 pandemijos eigą ir jos poveikį oro transporto sektoriui sunku nuspėti. COVID-19 pandemijos poveikį oro transporto sektoriui Komisija turėtų analizuoti nuolat ir Sąjunga turėtų galėti nepagrįstai nedelsdama pratęsti šiame reglamente numatytų priemonių taikymo laikotarpį, jei nepalankios sąlygos toliau išliktų;
- (8) siekiant pratęsti, kai tai reikalinga ir pagrįsta, laikotarpį, kuriuo kompetentingos licencijas išduodančios institucijos gali nuspręsti nesustabdyti licencijų oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jų neatšaukti, laikotarpį, kuriuo valstybės narės gali atsisakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiems nustatyti sąlygas, ir laikotarpį, kuriuo gali būti pratęstos antžeminių paslaugų teikėjų sutartys ir kuriuo oro uostą valdanti institucija gali pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją tiesiogiai, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai iš dalies pakeisti

¹² 1996 m. spalio 15 d. Tarybos direktyva 96/67/EB dėl patekimo į Bendrijos oro uostuose teikiamų antžeminių paslaugų rinką (OL L 272, 1996 10 15, p. 36).

¹³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB (OL L 94, 2014 3 28, p. 243).

Reglamentą (EB) Nr. 1008/2008. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

- (9) atsižvelgiant į skubą, kurią nulėmė siūlomas priemonės pateisinančios išskirtinės aplinkybės, ir visų pirma siekiant greitai priimti priemones, kurių reikia sektoriui iškilusioms neatidėliotinoms problemoms išspręsti, tikslinga taikyti prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Sąjungoje 4 straipsnyje nustatyto aštuonių savaičių laikotarpio išimtį;
- (10) COVID-19 pandemija prasidėjo nenumatyta ir staiga, o dėl reikiamoms priemonėms priimti būtinų teisėkūros procedūrų nebuvo įmanoma tokių priemonių priimti laiku. Dėl šios priežasties šio reglamento nuostatos turėtų apimti ir laikotarpį prieš jo įsigaliojimą. Atsižvelgiant į šių nuostatų pobūdį, tai neturėtų pažeisti suinteresuotųjų asmenų teisėtų lūkesčių;
- (11) todėl Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;
- (12) atsižvelgiant į skubą, kurią nulėmė siūlomas priemonės pateisinančios išskirtinės aplinkybės, tikslinga numatyti, kad šis reglamentas įsigaliotų nedelsiant,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 1008/2008 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 1 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Šiame reglamente nustatoma licencijų Bendrijos oro vežėjams išdavimo tvarka, Bendrijos oro vežėjų teisė teikti Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugas ir Bendrijos vidaus oro susisiekimo paslaugų kainų nustatymo tvarka. Jame taip pat nustatomos laikinos antžeminių paslaugų teikimo Sąjungos oro uostuose taisyklės.“;

- (2) 9 straipsnyje įterpiamos 1a, 1b ir 1c dalys:

„1a. Remdamasi 1 dalyje nurodytais vertinimais, atliktais nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., kompetentinga licencijas išduodanti institucija gali prieš baigiantis tam laikotarpiui nuspręsti nesustabdyti Sąjungos oro vežėjo licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimo ar jos neatšaukti, jei nekyla pavojus saugai ir jei galima realiai numatyti, kad per ateinančius 12 mėnesių įmanoma atlikti pakankamą finansinį pertvarkymą. Pasibaigus 12 mėnesių laikotarpiui, ji peržiūri to Sąjungos oro vežėjo rezultatus ir sprendžia, ar sustabdyti licencijos oro susisiekimui vykdyti galiojimą, ar ją atšaukti ir išduoti laikiną licenciją pagal 1 dalį.

1b. Jei Komisija, remdamasi Eurokontrolės paskelbtais duomenimis, nustato, kad oro eismo intensyvumas toliau išlieka mažas, palyginti su intensyvumu atitinkamu ankstesnių metų laikotarpiu, ir greičiausiai nesikeis, be to, remdamasi geriausiais turimais moksliniais

duomenimis, nustato, kad ši padėtis susiklostė dėl COVID-19 pandemijos poveikio, Komisija pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus 1a dalyje nurodytam 2020 m. kovo 1 d. – 2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui atitinkamai pakeisti.

1c. Komisija, naudodama 1b dalyje nustatytus kriterijus, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija iki 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei tenkinami 1b dalyje nustatyti kriterijai, Komisija kuo greičiau priima 1b dalyje numatytą deleguotąjį aktą.

1d. Jeigu su užsitęsusiu COVID-19 pandemijos poveikiu Sąjungos oro transporto sektoriui susijusiais atvejais yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.“;

(3) įterpiamas 21a straipsnis:

„21a straipsnis

Nepaprastosios padėties priemonės, susijusios su COVID-19 pandemija

1. Nepaisant 21 straipsnio, nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d. valstybės narės be 21 straipsnio 1 dalyje nurodyto Komisijos sutikimo gali atsakyti suteikti teisę naudotis skrydžių teisėmis, tas teises apriboti arba jomis besinaudojantiems nustatyti sąlygas, jei tokių veiksmų būtina imtis siekiant kovoti su COVID-19 pandemija. Imantis minėtų priemonių turi būti paisoma proporcingumo ir skaidrumo principų, ir jos privalo būti pagrįstos objektyviais bei nediskriminaciniais kriterijais.
2. Valstybė narė nedelsdama apie šias priemones ir jų trukmę informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares ir pateikia tinkamą jų pagrindimą. Jeigu valstybė narė keičia tokias priemones, sustabdo jų taikymą ar jas atšaukia šiam reglamentui įsigaliojus, ji apie tai atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.
3. Bet kurios kitos susijusios valstybės narės (-ių) prašymu arba savo iniciatyva Komisija gali sustabdyti 2 dalyje nurodytų priemonių taikymą, jei jos neatitinka 1 dalies reikalavimų arba kitaip prieštarauja Sąjungos teisei.
4. Jei Komisija, remdamasi geriausiomis mokslo žiniomis, įrodymais ir duomenimis, patvirtinančiais, kad COVID-19 pandemija užsitęs, nustato, kad valstybių narių nustatyti naudojimosi skrydžių teisėmis suvaržymai, apribojimai ar sąlygos greičiausiai bus būtini ir pasibaigus 1 dalyje nurodytam laikotarpiui, Komisija pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus tam laikotarpiui atitinkamai pakeisti.
5. Komisija, naudodama 4 dalyje nurodytus kriterijus, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija iki 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei būtina, Komisija kuo greičiau priima 4 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą.
6. Jeigu su užsitęsusiu COVID-19 pandemijos poveikiu Sąjungos oro transporto sektoriui susijusiais atvejais yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.“;

(4) įterpiamas IVa skyrius ir 24a straipsnis:

„IVa SKYRIUS

LAIKINOS ANTŽEMINIŲ PASLAUGŲ TAISYKLĖS

24a straipsnis

1. Nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio d punkto, oro uostą valdanti institucija gali iki 2021 m. gruodžio 31 d. pratęsti su antžeminių paslaugų teikėjais, pasirinktais tos direktyvos 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, sudarytas sutartis, kurių galiojimas baigiasi laikotarpiu nuo [įrašyti šio reglamento įsigaliojimo datą] iki 2020 m. gruodžio 31 d.
 2. Nukrypstant nuo Direktyvos 96/67/EB 11 straipsnio e punkto ir nedarant poveikio Direktyvos 2014/25/ES taikymui, laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d., jeigu antžeminių paslaugų teikėjas nutraukia savo veiklą nesibaigus laikotarpiui, kuriam jis buvo pasirinktas, oro uostą valdanti institucija gali tiesiogiai pasirinkti antžeminių paslaugų teikėją teikti paslaugoms ne ilgiau kaip šešis mėnesius arba iki 2020 m. gruodžio 31 d., atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra ilgesnis.
 3. Jei Komisija, remdamasi Eurokontrolės paskelbtais duomenimis, nustato, kad oro eismo intensyvumas toliau išlieka mažas, palyginti su intensyvumu atitinkamu ankstesnių metų laikotarpiu, ir greičiausiai nesikeis, kad ši padėtis susiklostė dėl COVID-19 pandemijos poveikio ir kad dėl to Sąjungos oro uostuose nutrūko antžeminių paslaugų teikimas ar antžeminių paslaugų teikėjams kyla sunkumų gauti finansavimą, Komisija pagal 25a straipsnį priima deleguotuosius aktus 1 ir 2 dalyse nurodytiems laikotarpiams atitinkamai pakeisti.
 4. Komisija, naudodama 3 dalyje nustatytus kriterijus, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija iki 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei būtina, Komisija kuo greičiau priima 3 dalyje numatytą deleguotąjį aktą.
 5. Jeigu su užsitęsusiu COVID-19 pandemijos poveikiu Sąjungos oro transporto sektoriui susijusiais atvejais yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 25b straipsnyje numatyta procedūra.
 6. Komisija, naudodama 3 dalyje nustatytus kriterijus, nuolat stebi padėtį. Remdamasi turima informacija, Komisija iki 2020 m. lapkričio 15 d. šiuo klausimu pateikia apibendrinamąją ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Jei būtina, Komisija priima 3 dalyje numatytą deleguotąjį aktą.
 7. Jeigu su užsitęsusiu COVID-19 pandemijos poveikiu Sąjungos oro transporto sektoriui susijusiais atvejais yra priežasčių, dėl kurių privaloma skubėti, pagal šį straipsnį priimtiems deleguotiesiems aktams taikoma 4 straipsnyje numatyta procedūra.“;
- (5) įterpiami 25a ir 25b straipsniai:

„25a straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Šiame straipsnyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami vienų metų laikotarpiui nuo šio reglamento įsigaliojimo.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 9 straipsnio 1b dalyje, 21a straipsnio 4 dalyje ir 24a straipsnio 3 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jam nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal šį straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

25b straipsnis
Skubos procedūra

1. Pagal šį straipsnį priimti deleguotieji aktai įsigalioja nedelsiant ir taikomi, jei nepareiškiami 2 dalyje nurodytų prieštaravimų. Pranešime Europos Parlamentui ir Tarybai apie deleguotąjį aktą nurodomos skubos procedūros taikymo priežastys.
2. Europos Parlamentas arba Taryba, laikydamiesi 25a straipsnyje nurodytos procedūros, gali pareikšti prieštaravimų dėl deleguotojo akto. Tokiu atveju Komisija, gavusi Europos Parlamento arba Tarybos pranešimą apie sprendimą pareikšti prieštaravimų, nedelsdama panaikina aktą.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas